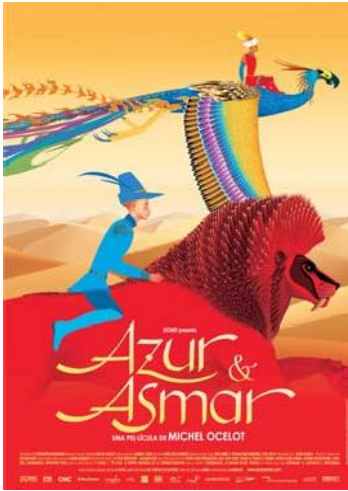

Azur i Asmar

Fitxa tècnica

Títol original: Azur et Asmar

Direcció: Michel Ocelot

Guió: Michel Ocelot. Basat en una història tradicional del Magreb

Música original: Gabriel Yared

Muntatge: Michèle Péju

Fotografia: Kyle Badla

Distribució: Dionet

Durada 99 minuts

Les guies de pel·lícules que s'ofereixen des del GrupIREF tenen el mateix objectiu que el projecte Filosofia 3/18, és a dir, procurar que els nens i joves pensin per si mateixos de forma acurada i reflexiva. Per això no són gaire convencionals. Poques vegades hi ha referències a directors, actors o tècniques filmiques ni corrents cinematogràfiques.

Com si es tractés d'una lectura, demanem als espectadors una actitud activa i desperta abans, mentre i després de veure la pel·lícula. Les nostres guies busquen propiciar tant la mirada a la pantalla com a un mateix.

Aquest aprenentatge es fa a les aules de forma cooperativa, és a dir, formant una comunitat de recerca, un espai on es tracten les qüestions que planteja la pel·lícula de forma dialogada -ni debats ni discussions-, tot donant molta importància a l'exercici del pensament crític i reflexiu.

L'apartat Temes que es poden tractar no ha de ser tractada com un llibre de text, cal usar tots els mecanismes que són habituals a les aules de Filosofia 3/18: fer pissarra si s'escau, posar en marxa el diàleg i si convé llençar alguna pregunta, com un repte per avançar en el coneixement i en l'exercici d'actituds dialogants.

Quan creiem que el treball amb la pel·lícula ja es pot tancar, plantejarem una avaluació per tal que l'alumnat es faci conscient de què ha après, dels sentiments que li ha generat i del coneixement que li ha aportat.

Llicència de Creative Commons
 Guia Azur i Asmar. Autora: Irene de Puig Olivé. Està subjecta a una llicència de Reconeixement-NoComercial- SenseObraDerivada 4.0 Internacional de Creative Commons.

Resum

Conte del més pur estil de les mil i una nits, que agafa elements de les fonts clàssiques, tant en la narració com en la posada en escena: mons fantàstics, herois d'una peça, etc. L'argument està basat en dos nens de la mateixa edat, el fill d'un terratinent i el fill de la dida, són criats com a germans i malgrat la diferència social són molt amics. Azur és ros, de pell blanca i ulls blaus, Asmar és bru i de cabell i ulls negres. La dida els explicava contes i tots dos es van quedar amb les ganes de fer realitat aquelles fantasies. La vida els separa de sobte, però es retrobaran amb els papers canviats, ara Azur és pobre i Asmar és ric. Quan tots dos decideixen rescatar la Fada dels follets es converteixen en rivals. Passen moltes aventures, dignes dels millors contes, travessen terres màgiques, corren perills i veuen prodigis.

Sobre la pel·lícula

Fa el guió i dirigeix Michel Ocelot (Riviera francesa, 1964), que té entre la seva filmografia els títols de **Kirikú la bruixa** (1998), *Prínceps i Princeses* (2000) i **Kirikú i les besties salvatges** (2005). Criat a Guinea, Michel Ocelot es va iniciar en el cinema a partir de la seva afeció per tècniques com siluetes retallades o marionetes. Va tardar 6 anys per fer el film.

Pel professorat

Es tracta d'una pel·lícula que pot tenir moltes aplicacions a l'aula, des de la literatura en tant que història o narració fantàstica, des de la història ja que se situa a l'edat mitjana i pot ser un referent d'hàbits, costums, vestits, edificis, etc. des de la geografia perquè transcorren en dos escenaris diferents, però també des de l'educació per la sensibilitat ja que és un producte refinat, lluny d'algunes pel·lícules de consum massiu, i, no ho cal dir, des dels valors i el potencial de reflexió que pot generar.

Com visualitzar

Proposem de veure-la en tres parts, que serien:

Presentació de la situació fins a 13:48

El moment que canvia l'escenari i Azur va al Magreb 14:03

L'aventura 46:20

ABANS DE VEURE LA PEL·LÍCULA

1. El títol

- . Què et suggereixen els noms de Azur i Asmar?

2. La caràtula

- . Què ens diu el dibuix?
- . Reconeixes els animals que hi ha?
- . Quin és el paisatge de fons?
- . Com van vestits els personatges?
- . Ens anuncia de què anirà la pel·lícula?
- . Què ens diu la disposició de les lletres del títol?
- . Quins tipus de colors predominen?
- . Et recorden alguna pel·lícula de dibuixos que hagi vist abans? Si és que sí, quina?
- . Quines expectatives et crea?
  - Una vegada vist el film:
    - . Creus que s'han acomplert les expectatives que t'oferia la caràtula?
    - . Què t'hi sobra o què t'hi falta?
    - . La retocaries o canviaries algun element?
      - Quan hagi vist la pel·lícula, personalitza la caràtula. Dibuixa la teva caràtula a partir de distints elements que pots fotocopiar o trobar a internet: lletres, fotogrames de publicitat, etc.

DESPRÉS DE VEURE LA PEL·LÍCULA

1. Estructura.

- Aquesta rondalla té l'estructura narrativa de tots els contes clàssics:
  - . L'inici
  - . El conflicte.
  - . Viatge iniciàtic ple de perills o llarg viatge per resoldre la qüestió.
  - . El bé triomfa.
- Podeu assenyalar en quins moments es mostra aquest esquema a la pel·lícula?
- Procurar que els estudiants s'adonin d'aquesta estructura a base de fer preguntes com:
  - . Què passa?
  - . Quan, com i on passa?
  - . Per què passa?
  - . Què busquen els protagonistes?
  - . Amb quins conflictes es troben?
  - . Quines qüestions resol?
  - . Per què decideix fer un viatge?
  - . Quins perills troba en el viatge?

- . Qui l’aconsella i l’ajuda?
- . Com l’aconsellen i ajuden?
- . Com acaba?

- Fent memòria entre tots, llistarem els distints episodis per ordre (tot treballant causes i conseqüències), fins que en quedi clar el fil argumental.

2. L’ACCIÓ

- Espai i temps

A quina època històrica passa la pel·lícula? (observar com van vestits els personatges, la vegetació, les cases, els estris, etc.)

- On passa l’acció?

- . Descriure els llocs geogràfics on passa l’acció (muntanya, plana, etc.)
- . Com són els dos escenaris de la vida d’Azur?
- . Com són les cases o palaus?
- . Com van vestits els diferents personatges?
- . Quins són els colors de les robes que duen?
- . Quins animals apareixen a la pel·lícula?

3. ELS PERSONATGES

- Buscar els adjectius que millor defineixin els personatges:

	Descripció física	Descripció psicològica
Azur		
Asmar		
Janene: Mare/dida		
Pare d’Azur		
Gripoll		

AJUDA per la mestra

Trets físics. Algunes observacions que es poden fer:

- Aspecte físic general: menut, alt, prim, ros, fort, jove, àgil, musculós,
- Com gesticula, com es mou: elegant, lent, nerviós, ràpid,

Trets psicològics

Buscar entre aquests adjectius algun que vagi bé per usar en la descripció dels personatges:

Bondadós	Perseverant	Generós	Humil
Calmat	Solidari	Indiferent	Obedient
Tolerant	Ordenat	Impacient	Colèric
Pacient	Voluntariós	Sincer	Respectuós
Delicat	Amical	Bondadós	Apassionat

- Pla de discussió

- . Com reaccionen emocionalment els personatges?
- . Pots detectar algun moment del film on siguin molt explícits els sentiments següents, per part d'algun dels personatges principals?

	Sentiment	Moment del film
Azur		
Asmar		
Janene: Mare/dida		
Gripoll		

AJUDA PER LA MESTRA

Ira : fúria, ultratge, ressentiment, còlera, exasperació, indignació, aflicció, acritud, fastigueig, irritabilitat, hostilitat, violència, odi, etc.

Tristesia: pesar, malenconia, pessimisme, llàstima, autocompassió, solitud, abatiment, desesperació, aflicció, abatiment, esllanguiment, etc.

Temor: ansietat, aprensió, nerviosisme, preocupació, consternació, inquietud, cautela, incertesa, por, terror, fòbia, pànic, etc.

Plaer: felicitat, alegria, diversió, orgull, estremiment, embadaliment, gratificació, satisfacció, eufòria, èxtasi, etc.

Amor: acceptació, simpatia, confiança, amabilitat, afinitat, devoció, adoració, afecte, estima, tendresa, consideració, predilecció, etc.

Sorpresa: commoció, desconcert, admiració, estranyesa, atordiment, estupefacció, esbalaïment, meravellament, etc.

Disgust: menyspreu, avorriment, aversió, disgust, repulsió, desplaer, desgrat, pena, aflicció, sofriment, turment, empipament, molèstia, decepció, malestar, etc.

Vergonya: culpabilitat, molèstia, disgust, remordiment, humiliació, penediment, mortificació, contrició, deshonor, etc.

➤ Altres personatges:

- . Hi ha algun personatge secundari que t'hagi cridat l'atenció? Quin o quins?
- . Fer-los adonar de Gripoll representa aquell que ho troba tot malament, no és capaç de gaudir del que li ofereix el seu país d'acollida. De quantes coses es queixa Gripoll quan es troba amb Azur?

4. COMPRESIÓ DE LA PEL·LÍCULA

Tot i semblar un conte simple que és fàcilment interpretable, pot ser un gran estímul per la reflexió, perquè darrera d'aquesta espectacular història s'amaguen aspectes profunds.

- . Quins són els grans temes d'aquesta pel·lícula?
- . Tota la pel·lícula s'articula sobre oposats, que cal tenir clars. El professorat pot ajudar posant alguns exemples com ara:
  - . El paper dels contes
  - . L'ajuda mútua
  - . Les diferències són superables
  - . El coratge i la por
  - . Diversitat de cultures
  - . Col·laboració
- . Identificar aquestes dualitats a partir de personatges, accions o moments de la pel·lícula.
  - Pla de discussió
- . Quina escena t'ha agradat més?
- . Alguna escena t'ha fet por? quina o quines?
- . Què sents a l'escena on cremen la casa de la dona que no ha donat les seves joies?
- . I a la que arrenca l'espina a la bruixa?

TEMES QUE ES PODEN TRACTAR

---

1. Costums i hàbits

Quan en una societat les coses es fan d'una certa manera, sempre igual, en diem costum. Sovint els costums varien segons els llocs: en algun lloc del món s'acostuma a fer migdiada després de dinar, en altres, això resultaria molt estrany. En una societat pluralista es veuen molts costums diferents. Viatjant i coneixent gent es descobreixen noves maneres de fer les coses. Cal estar molt obert i respectar les maneres de l'altra gent, perquè també ells, com nosaltres, es poden sentir dolguts, si no som tolerants amb la seva manera de fer.

Cada societat té molts costums i se suposa que els seus membres les han de respectar. Alguns són molt útils i beneficiosos, tant per qui els practica com pels altres: dutxar-se, rentar-se les dents... Altres, com dur corbata, no són gens rellevants.

- Exercici:
  - . De vegades els costums i hàbits són tan arrelats i profunds que si no s'acompleixen poden arribar a ofendre molt. Es tracta que l'estudiantat busqui exemples personals d'aquest fet.
- Pla de discussió
  - . Imagina que vas a viure a un lloc on la gent no té el costum de dur roba; tu, en portaries?
  - . Quan vols que el professor et doni la paraula, és costum que aixequis el braç o la mà?

- . Quan algú es fa mal al pati, és costum que el vagis a socórrer?
- . Si veus una baralla pel carrer és costum que tu i els qui passen en aquell moment ajuden a separar-los?
- . Si un grup de gent veu un robatori pel carrer, -per exemple li estiren la bossa a una senyora gran-, és costum que la gent persegueixi el lladre fins a atrapar-lo?
- . Són sempre bons, els costums?
- . És possible que la "obligatorietat" d'un costum et pugui afectar personalment? Posa algun exemple.
- . Compartir l'esmorzar cada dia és un ritus, una cerimònia, un hàbit o un costum?

2. Diferència de cultures

L'afany conciliador de la pel·lícula es mostra en la simetria gràfica: els dos nens en el llit, els dos herois, els dos camins que emprenen per separat, etc. De fet ens parla d'una dualitat, que ens ve a dir que la cooperació i l'ajuda mútua són necessàries i fonamentals.

➤ Exercici: No som tan diferents

- . Quin significat tenen les següents escenes?
- . Quan els dos nens es barallen en el fang, el pare d'Azur no pot reconèixer el seu fill i Asmar l'enreda. Aquesta és una manera de dir que sota, o sobre, la pell tots som iguals? Per què?
- . Quan els coloms missatgers retornen a Janene, no pot saber de qui és la sang que porten: "¿Com ho puc saber?, diu. La sang sigui de qui sigui és del mateix color." Som tant diferents?

3. Els amics

Els nostres amics solen ser diferents de nosaltres, no són un mirall on admirem allò que més ens agrada de nosaltres. Ans al contrari, l'amistat, com a actitud fraternal, exigeix tractar amb respecte la diferència, acceptar la diversitat i reconèixer els valors de l'altra persona.

L'amistat és un tipus d'afecte que es dona en algunes relacions entre persones. És un estat que ningú no rebutja, que existeix en totes les cultures, edats, sexes i latituds. Hi ha coincidència en el fet que tenir amics és una bona cosa:

- . "De tot el que la saviesa procura al conjunt de la vida de plena felicitat, el més important, de molt, és el benefici de l'amistat" EPICUR "*Màxima capital*", 27
- . "Si tens a algú per amic i no confies en ell tant com en tu mateix, t'equivoques greument i no arribes a conèixer prou la força de la vertadera amistat". SÈNECA *Lletres a Lucili*. III

L'amic, com deien els llatins, és un altre jo: "Amicus alter ego". En l'amic o amiga hi trobem allò que no som, però que ens complementa, i no ens dol veure-li qualitats que desitjaríem per a nosaltres. Tenint-lo d'amic o amiga és com si les posseïssim un xic.

➤ El millor amic/amiga

- . De quina manera descriuries el teu millor amic o amiga? Procura explicar-ne les afeccions, les qualitats i també els defectes.
- . Fes un recorregut per la vostra història: com us vàreu conèixer, com heu seguit mantenint la relació, quins projectes conjunts de futur teniu?

4. Les supersticions

Tenir els ulls blaus és un problema per Azur en aquest nou país. A cada cultura hi ha supersticions diverses, però què és una superstició? Les supersticions són un conjunt de creences no fonamentades i irracionals, que poden estar basades en la fe o relacionades amb el pensament màgic, neixen de la ignorància. Moltes supersticions poden ser producte d'entendre malament la causalitat, o les estadístiques, ja que generalitzen excessivament i el que és un exemple passa a ser generalitzat.

Els supersticiosos creuen que aquell objecte o situació pot influir en la seva vida.

➤ Exercici

- . Coneixeu algun tipus de superstició? Feu un llistat de les que es diuen a la pel·lícula i afegiu-ne algunes més.

.....
 .....
 .....
 .....

Llista de supersticions mol arrelades:

- tocar ferro quan algú parla de sort.
- tenir una pota de conill o una ferradura.
- tocar el gep d'un geperut, especialment amb un bitllet de loteria.
- vessar la copa de vi i tocar-se el front amb els dits mullats del líquid.
- bufar totes les espelmes del pastís alhora .
- trepitjar excrements per accident.
- tenir tisoires obertes.
- trencar un mirall.
- passar sota una escala.
- ser esquerrà.
- bolcar el saler.
- escombrar accidentalment els peus d'una altra persona.
- veure un gat negre (en canvi a Orient porta bona sort)
- portar una samarreta a l'inrevés.
- vestir-te de groc.
- escombrar de nit.
- que se't creui un gat negre.
- vessar sal.
- el nombre 13.
- obrir un paraigua en un lloc tancat.
- aixecar-se del llit amb el peu esquerre.
- deixar menjar en el plat.
- posar-se les sabates al revés.

N'hi ha que són positives i porten bona sort, encara que moltes menys:

- trepitjar un excrement.
- tocar la calba d'un calb.
- tocar-li la panxa a una embarassada.
- trobar un trèvol de quatre fulles.
- veure un esquirol.
- posar-se la roba al revés.
- portar un all o una castanya a la butxaca.
- vessar xampany.
- que una papallona blanca et passi prop.
- col·locar una ferradura de cavall darrere d'una porta.
- creuar els dits al mentir.
- llençar monedes a l'aigua, però d'esquena.

Seriosament, tenen sentit aquestes supersticions?

5. La confiança

De vegades ens decidim a confiar (o no) en una altra persona sobre la base de la seva aparença personal, però no sempre ho fem així. La gent pot tenir raons molt diverses per confiar en l'altra gent o per desconfiar-hi. Et serà útil no oblidar això, quan exploris el tema amb els teus alumnes.

➤ ¿Què és la confiança?

Heus aquí una llista de persones o coses en què a vegades confiem:

- . El nostre propi judici.
- . Els pares o mestres.
- . Els coneixements que són comuns.
- . L'autoritat científica o professional.
- . El món natural.
- . El millor amic.
- . La història.
- . El locutor de la ràdio local.
- . El govern i/o les lleis.

➤ Exercici: Confiança

. ¿Quins espais ompliries amb la paraula "confio" i quins ompliries amb alguna altra paraula? (¿Quina paraula usaries en lloc de "confio"?)

1. "..... que existeix un demà."
2. "..... que no hi haurà més guerres."
3. "..... que hi ha un àngel de la guarda."
4. "..... que continuaré bé de salut."
5. "..... que hi ha moltes més coses possibles de les que jo em penso."

➤ Relacions de confiança.

. En les situacions següents, digues quin (o quins) dels punts acabats d'esmentar triaries per posar-hi la teva confiança:

1. Per decidir-te a acceptar o no una invitació, ...
2. Per travessar el carrer quan el semàfor es posa verd, ...
3. Per seguir les instruccions que acompanyen el nou equip de so, ...

4. Per saber el deure que toca quan no has anat a classe,.....
  5. Per decidir què has de fer quan trobes un porta monedes,.....
  6. Per trobar més o menys quan va ser poblada, per primer cop, l'àrea on vius,.....
  7. Per saber com desplaçar-se per la ciutat, ...
  8. Per saber com viatjar per mar,.....
  9. Per decidir-se a agafar o no un paraigües,.....
  10. La llibreria del teu barri té un cartell a fora: "Prohibides les bosses escolars a l'interior." Dubtes de deixar la teva a fora, perquè hi portes moltes coses importants. Finalment, et decideixes a deixar-la, perquè confies en .....
- . Ara, explica les respostes que has triat.

6. Lleialtat

Alguns filòsofs han pensat que la lleialtat pot ser una virtut molt positiva i una de les més importants, quan considerem la nostra existència com a éssers socials.

➤ El sentit de la lleialtat

. Digues si estàs d'acord (A), en desacord (D) o no ho saps (?) amb les següents formulacions de lleialtat. I raona, en cada cas, la teva resposta.

A   D   ?

Carles: "Lleialtat és mantenir la paraula d'honor."

Ernesta: "Lleialtat és ser fidel al teu jurament."

Timoteu: "Lleialtat és ser fidel al teu govern."

Carme: "Lleialtat és tenir reverència pel president."

Tomeu: "Lleialtat és acceptar la Constitució."

Grau: "Lleialtat és no trencar les teves promeses."

Verònica: "Lleialtat és obeir la llei."

Clara: "Lleialtat és devoció a la bandera."

David: "Lleialtat és honorar els teus compromisos."

Boris: "Lleialtat és fidelitat a una confiança."

. ¿Com formularies la teva pròpia definició de lleialtat?

➤ Pla de discussió: Lleialtat i reciprocitat

. ¿En quines circumstàncies és adequat que la lleialtat sigui recíproca i en quines circumstàncies no és adequat? Potser podem fer una mica de llum en aquest problema si discutim les qüestions següents:

1. ¿És adequat que els amics siguin lleials els uns als altres?
2. ¿És adequat que els casats siguin lleials l'un a l'altre, o està bé que l'un sigui lleial i l'altre no?
3. ¿És adequat que els camarades siguin lleials els uns als altres?
4. ¿És adequat que els companys de classe siguin lleials els uns als altres?
5. ¿És adequat que els germans i les germanes siguin lleials els uns als altres?
6. ¿És adequat que els fills siguin lleials als seus pares, però innecessari que els pares siguin lleials als seus fills?
7. ¿És adequat que els nens siguin lleials als seus animals domèstics, però acceptable que els seus animals domèstics no els siguin lleials?

8. ¿És adequat que els ciutadans siguin lleials al seu govern, però correcte que el seu govern no els sigui lleial?
9. ¿La gent sobre la qual s'exerceix l'autoritat ha de ser lleial als que tenen autoritat, però no a la inversa?
10. ¿Es pot ser lleial al propi entorn natural?
11. ¿Hi ha algun sentit en què es pugui dir del propi entorn natural que és "lleial"?
12. ¿Què vol dir l'expressió: "la lleial oposició"?

7. El coratge, la valentia

El coratge o la valentia són qualitats universalment admirades. No depèn ni de les societats, ni de les èpoques, ni de les modes. Però, cal tenir en compte que el coratge per si sol no és bo ni dolent. Un coratge malvat és dolent, el fanatisme coratjós és nefast.

De fet, el coratge és un tret psicològic que només esdevé moral quan es posa al servei d'una causa. Com a tret de caràcter és una resistència a la por, és el caràcter dels "durs". Ciceró, a *Retòrica*, ens diu: "el coratge ajuda a afrontar els perills i suportar els treballs".

Sovint el coratge va lligat amb l'optimisme, ja que si hom se sent pessimista i creu que "no hi ha res a fer", no li cal el coratge per a res.

➤ Persones coratjoses

- . Busca exemples de persones "coratjoses", des dels punts de vista esportiu, personal, professional, etc.
- . Exercici de sinònims i antònims. Busca adjectius que encaixin bé amb coratge i altres que en siguin contraris:

Sinònims

Coratge

.....
 .....
 .....

Antònims

Coratge

.....
 .....
 .....

➤ La valentia

- . Els dos personatges són valents i s'enfronten a tota mena de perills, que són anunciats pel savi, que els llegeix al llibre dels perills:

Perills als quals s'enfronten

Risc que corren

.....
 .....
 .....
 .....
 .....

8. Qualitats i actituds morals

➤ Qualitats morals i no morals

. De les següents qualitats, distingeix les que són físiques, psíquiques, estètiques o morals:

elegància	impaciència	impertinència	serenitat
bondat	estúpida	valentia	generositat
còlera	calma	lleialtat	qualitat
paciència	intel·ligència	bellesa	proporció
apassionament	harmonia	sinceritat	delicadesa

➤ Actituds morals

. Ara que ja coneixes els personatges, digues quin o quins serien fàcilment identificables amb alguna de les actituds morals que et proposem:

Avarícia	Enveja
Humilitat	Paciència
Mandra	Rancúnia
Supèrbia	Submissió
Violència	Altruisme
Egoisme	Generositat

. Si n'heu trobat d'altres, les podeu afegir tot seguit:

Virtuts i vicis

Les qualitats morals han estat anomenades també virtuts o vicis, segons si eren qualitats positives o negatives. Tradicionalment, s'ha dit que són disposicions o tendències de les persones per actuar de certa manera. Virtuts i vicis són hàbits conductuals que s'adquireixen, quan naixem tenim totes les disposicions i, poc a poc, anem conformant la nostra manera de ser moral.

➤ Exercici: Distingir virtuts i vicis:

Virtuts Vicis Tots dos Cap Depèn del context

- . Eficiència
- . Promptitud
- . Encant
- . Bondados
- . Perseverant
- . Generós
- . Humil
- . Ordenat
- . Astúcia
- . Crueltat
- . Calma
- . Felicitat
- . Ambició
- . Indiferència
- . Gràtitud
- . Respecte
- . Honestat

- . Estupidesa
- . Obediència
- . Tolerància
- . Egoisme
- . Originalitat
- . Crítica
- . Paciència

9. Conflictes

Molta gent sent el conflicte i, tanmateix, no se sent impulsada a passar a l'estadi de reflexió. El que volem aconseguir és precisament acostumar l' alumnat a reconèixer la connexió entre el conflicte i la reflexió, de manera que, quan el conflicte sorgeixi, tinguin un mètode que els ajudi a formar una conducta que els ofereixi la possibilitat d'una resolució.

➤ Exercici: Sentiments en conflicte

En els casos següents, indica: A) si els sentiments esmentats estan realment en conflicte, o no; B) si et sembla que el conflicte —si n'hi ha— pot ser superat gràcies a la reconciliació dels sentiments oposats. (En cas de respondre B afirmativament, digues com es podria produir la reconciliació.)

1a. Aprecies una persona que coneixes, perquè us tracta bé, a tu i als teus germans.

1b. Et desagrada aquesta persona perquè va sovint a caçar.

2a. Estàs agraït a una persona que coneixes, perquè sempre t'ajuda a fer els deures.

2b. Estàs ressentit amb aquesta persona, perquè troba l'escola molt fàcil i tu la trobes molt difícil.

3a. Admires una persona perquè defensa les seves creences.

3b. Sents menyspreu per aquesta persona, perquè creus que sempre pren decisions equivocades.

4a. Et compadeixes d'algú que és pobre i està desvalgut.

4b. Sents indiferència per aquesta persona, perquè tens la impressió que, d'alguna manera, deu haver estat responsable de la seva situació.

5a. Hi ha una persona amb qui t'agradaria d'estar tot sol.

5b. Però, també, és una persona amb qui et fa por d'estar tot sol.

➤ Pensaments en conflicte

No sols hi ha accions i sentiments en conflicte, també hi ha pensaments que poden semblar irreconciliables. En la deliberació sovint contraposem pensaments per tal de mesurar-los.

. Exercici. En els casos següents, indica: A) si els pensaments esmentats estan realment en conflicte, o no; B) si et sembla que el conflicte —si n'hi ha— pot ser superat gràcies a reconciliar els pensaments oposats. (En cas

de respondre B afirmativament, digues com es podria produir la reconciliació.)

- 1a. Penses que el teu cosí Enric és un indesitjable.
- 1b. Penses que el teu cosí Enric no és un indesitjable.

- 2a. Penses que el teu país és fort.
- 2b. Penses que el teu país és dèbil.

- 3a. Penses que molts/es nois/es són atractius/ves.
- 3b. Penses que molts/es nois/es no són atractius/ves.

- 4a. Penses que el món és rodó.
- 4b. Penses que el món és pla.

- 5a. Penses que ets l'única persona realment important.
- 5b. Penses que els altres també són importants.

10. Ajudar

Tothom necessita ajuda. Hi ha persones que en la seva vida de relació són molt autosuficients, però en moltes ocasions necessitem l'ajut dels altres. Aquest ajut, com en el cas de la generositat, no es refereix a coses materials i concretes. Pot ser de moltes classes: ajudar algú a prendre una decisió, donar-li suport en moments de feblesa, donar-li un cop de mà en la seva inseguretat, etc...

Des del començament, en el Projecte Filosofia 3/18, estem creant una comunitat de recerca, que és un grup que treballa conjuntament per deliberar algunes coses d'importància. Com a grup ofereix bones raons, autocorrecció i aprèn a construir idees. És una tasca de col·laboració més que no pas una empresa competitiva. Cada nen i nena construeix sobre el que l'altre diu i això fa que uns ajudin els altres.

➤ Pla de discussió: Sobre la necessitat d'ajuda.

- 1. ¿T'has trobat mai en una situació en què t'has sentit desvalgut?
- 2. ¿Et sembla que les noies acostumen a estar més desvalgudes que els nois?
- 3. ¿Hi ha situacions en què les noies estan més desvalgudes que els nois, i situacions en què els nois estan més desvalguts que les noies?
- 4. ¿Et sembla que els joves acostumen a estar més desvalguts que els adults?
- 5. ¿Hi ha situacions en què els joves estan més desvalguts que els adults, i situacions en què els adults estan més desvalguts que els joves?
- 6. ¿Hi ha vegades que els mestres necessiten l'ajut dels alumnes?
- 7. ¿Per què hi ha estudiants que troben que no està bé que altres estudiants ajudin els mestres?
- 8. ¿Per què hi ha estudiants que troben que no està bé demanar ajut a altres estudiants?
- 9. Si necessitessis ajut en alguna matèria determinada i un alumne més gran, d'un altre curs, s'oferís per ajudar-te, ¿ho acceptaries?

10. Si necessitessis ajut en alguna matèria determinada i un alumne més petit, d'un altre curs, -un alumne que fos molt bo en aquella matèria- s'oferís per ajudar-te, ¿ho acceptaries?
11. En general, ¿penses que és millor que la gent faci coses pel seu compte o que hi hagi ajut mutu?
12. ¿Vols ser capaç de pensar pel teu compte o t'agradaria més que l'altra gent pensés per tu?
13. Quan els teus amics et parlen de les seves opinions, del que els ha passat o de com veuen el món, ¿n'aprens alguna cosa?
14. ¿Pots servir-te de les experiències de l'altra gent per aprendre a pensar pel teu compte?
15. ¿Pot l'altra gent servir-se de les teves experiències per aprendre a pensar pel seu compte?

11. Col·laboració i competició

La majoria de les situacions socials en les que ens trobem no són ni purament competitives ni purament cooperatives. Amb freqüència col·laborem i competim simultàniament. Això exigeix un major esforç de clarificació i d'opció. Un major coneixement de nosaltres mateixos i dels altres, una major comunicació interpersonal i la consegüent confiança mútua, facilitarà la col·laboració necessària per al creixement i maduresa dels grups i de la societat.

➤ Exercici

- . Analitzar les situacions de cooperació i de competició que es donen en el grup i en la societat.
- . Que els alumnes es responsabilitzin d'aportar solucions per contribuir a desenvolupar noves habilitats i actituds que superin les situacions competitives i intensifiquin la col·laboració a l'aula.

➤ Exercici: Lectura participada del següent document :

Col·laboració versus competició.

La col·laboració és una actitud imprescindible per al desenvolupament d'un grup i d'una societat. Sense col·laboració no existiria pràcticament progrés humà en el camp de l'economia, la política, l'educació, etc. La col·laboració es fonamenta en la distribució responsable de diferents tasques i s'alimenta de la confiança i ajuda mútua. Cadascú dóna i rep segons les seves possibilitats i necessitats.

A la societat en què vivim la col·laboració està desvirtuada per la competició. Quan algú ha arribat a adquirir una certa responsabilitat en el terreny professional, social o polític, no se'l considera com algú que està servint la societat o col·laborant en una tasca comuna, sinó que ha triomfat, ha fet una bona "carrera".

La competició es fonamenta en la força, en l'estratègia i en la desconfiança. L'existència de l'altre es percep com una amenaça. Com en molts esports, cadascú tendeix a trobar en les realitzacions dels altres un obstacle per la realització dels seus propis objectius i les úniques alternatives són el triomf o la derrota.

Tot això provoca una gran excitació en les persones i un enfrontament entre els grups. Quasi no s'experimenta mai la necessitat de

treballar junts per resoldre un problema comú. Es fa molt difícil trencar el cercle viciós de la desconfiança.

Escollir la cooperació i no la competició com a actitud bàsica, no acostuma a resultar fàcil. Implica una gran dosi de confiança en l'altra persona, l'abandonament de les pròpies preferències i el lliurament de possibles guanys. Aquesta opció requereix que cadascuna de les parts s'adoni que el rebuig recíproc només duu a la catàstrofe, encara que hi hagi persones que prefereixin perdre abans que guanyar amb l'altra. L'actitud de "tot o res", pròpia de la competició, anirà desapareixent en la mesura que les persones siguin suficientment madures per comprovar els avantatges de la col·laboració.

En situacions de competició o de col·laboració el nostre comportament varia notablement. Aquest quadre pot ser indicatiu:

1. En situació de competició:

- a) Les conductes s'encaminen a la satisfacció d'objectius personals.
- b) Predomina el secret, la discreció, el silenci, etc.
- c) Es busquen estratègies imprevisibles, que utilitzen la sorpresa.
- d) S'usen arguments racionalitzats i s'interpreten "veritats" no compartides. La comunicació es fa difícil i, a vegades, insuportable.
- e) Es crea un clima tens que tendeix a augmentar la distància entre el "nosaltres", superiors, i els "altres" inferiors.
- f) Es fa un judici falsejat en el qual es tendeix a sobrevalorar la pròpia contribució i a desacreditar la dels altres.

2. En situació de col·laboració:

- a) Les conductes s'encaminen a la satisfacció d'objectius comuns al grup.
- b) Predomina l'obertura, la confiança, el diàleg.
- c) Es busquen estratègies previsibles i adaptables, que utilitzin el consens i el vot democràtic.
- d) S'utilitzen arguments basats en opinions escoltades. Hi ha un esforç actiu per comprendre les opinions dels altres, amb l'objectiu d'arribar a una solució acceptable per tots.
- e) Es crea un clima d'integració entre el "nosaltres" i els "altres" en el que tots es troben en igualtat.
- f) Es fa un judici racional on l'esforç de cadascú s'avalua en la mesura justa, vingui d'on vingui.

➤ **Exercici:**

- . Reflexió personal (5 minuts).
- . Fase creadora. En petits grups heu d'elaborar un llistat de suggeriments i propostes per incrementar els nivells de cooperació a la classe durant el curs present (15 minuts).
- . Una comissió fa de jurat i selecciona les propostes d'acord amb els objectius previstos.
- . Conclusions:
  - . El jurat presenta les propostes que, al seu judici, són més realistes i eficaces per aconseguir els objectius específics.
  - . Els alumnes poden manifestar el seu grau d'identificació o discrepància amb cadascuna de les propostes o suggeriments seleccionats.

12. Metàfores: ser cec o fer-se el cec

La visió dels ulls blaus d'Azur provoca espant a la gent, perquè va lligada a unes supersticions o prejudicis. Per tant, i aquí hi ha un joc metafòric interessant, per protegir la vida ha de tenir els ulls tancats.

No veure-hi serà condició per viure. Com ja és patent a l'*Odissea* d'Homer on el vident és Tirèsies, el cec, aquí ser cec, fer-se el cec, li permet a Azur "veure-hi clar".

- . Trobeu que hi ha alguna altra metàfora al llarg de la pel·lícula? Si és que sí, quina?

ASPECTES CINEMATOGRAFICS

Llenguatge cinematogràfic

A les seves pel·lícules, Ocelot sol usar plans mitjans i generals i l'eix sol estar quasi sempre centrat en l'enquadrament, a l'alçada dels ulls de l'espectador.

Propostes que es poden fer:

- . Pensar moments de la pel·lícula en que hi ha plans molt generals o primeríssims i reflexionar sobre el sentit que tenen en cada context.
- . Tornar a veure el moment del rencontre d'Azur i Janene, on el zoom va donant intensitat a l'escena i ens anem acostant al rostre d'Azur que té els ulls tancats i que va responnent les preguntes de Janene fins que a la fi, en un primeríssim pla, ja no és la paraula la que desvela sinó el blau dels ulls d'Azur, quan s'obren i són la prova de la seva identitat.
- . També es pot fer un exercici d'observació del muntatge a partir de l'escena de l'atac dels bandits, quan Azur i Asmar s'acaben de separar per anar cadascun, per la seva banda, a la recerca de la fada dels Djins. Ens podem preguntar per què tanta rapidesa, tants canvis de plans, etc. Té alguna relació aquest muntatge amb algunes pel·lícules de guerra actuals? Per què sí? O, per què no?

Recursos gràfics

Pel·lícula molt acurada des de l'aspecte gràfic, de manera que trobem exemples clars de distintes obres clàssiques de tota la història de l'art. Prenguem qualsevol fotograma i fem-ne una anàlisi des del punt de vista de la pintura i veurem com, des del fons fins al mínim detall, tot és acurat i mil·limetrat. És una vertadera tasca d'artesanía a la manera que els artistes àrabs feien les seves composicions i arquitectures.

Hi ha un bloc on s'explica amb detall i s'il·lustren algunes de les coses que intentarem descobrir aquí, però si es vol anar més enllà:

<http://esperantoapaulpot.blogspot.com/2007/08/azur-y-asmar-i.html>

<http://esperantoapaulpot.blogspot.com/2007/10/simetra-en-azur-y-asmar-la-simetra-es.html>

Quedem-nos amb un element clau:

➤ La simetria

- . Quin paper juga la simetria a la pel·lícula? Recordar els moments de l'inici en que totes les escenes tenien una harmonia simètrica: la falda de la mare, els llits, etc.
- . Pensar distintes escenes del film que busquen equivalència, proporció. Es pot fer una recerca de fotogrames a Internet.
- . Quina relació tenen algunes escenes asimètriques amb la narrativa? Pensar, per exemple, quan Azur dorm en un costat d'un llit enorme, o quan Janene i Azur, després del retrobament comparteixen la taula i el lloc d'Asmar és buit.

Aquí parlem de simetria gràfica, però es pot fer extensiva a tota la història des de l'inici dels noms i el seu tractament a la caràtula, fins a l'efecte mirall que es provoca a la narració que proposa dos herois i no un de sol.

➤ Narrativa

Triar alguna d'aquestes imatges per fer-ne una anàlisi formal: disposició, colors, harmonia, composició, simetria, etc. i després fer gran algunes de les imatges i ordenar-les, tot reproduint la narració, a través de cada fotograma:

Haga click sobre una imagen para descargar la foto

		
Resolución: 1920X1040 Tamaño: 3 Mb	Resolución: 1920X1040 Tamaño: 700 Kb	Resolución: 1920X1040 Tamaño: 1 Mb
		
Resolución: 1920X1040 Tamaño: 2 Mb	Resolución: 1920X1040 Tamaño: 1,2 Mb	Resolución: 1920X1040 Tamaño: 1,1 Mb
		
Resolución: 1920X1040 Tamaño: 2,4 Mb	Resolución: 1920X1040 Tamaño: 1,2 Mb	Resolución: 1920X1040 Tamaño: 4,5 Mb
		
Resolución: 1920X1040 Tamaño: 1,2 Mb	Resolución: 1920X1040 Tamaño: 900 Kb	Resolución: 1920X1040 Tamaño: 1 Mb
		
Resolución: 1920X1038 Tamaño: 1,5 Mb	Resolución: 1920X1038 Tamaño: 1,3 Mb	Resolución: 1920X1038 Tamaño: 2,2 Mb

La música

La música també hi té un paper fonamental, no sols com acompanyant dels moments més densos de l'acció, sinó també com a referent, quan per exemple la cançó de bressol que Janene canta als infants, és la que Azur li cantarà anys més tard, perquè el reconegui.

. Repetir algunes escenes amb música o sense i veure com canvia totalment el sentit. També es pot escoltar la música a partir del web:
<http://www.azuryasmar.com/main.snx?mL=002>.

VALORACIÓ DE LA PEL·LÍCULA

La pel·lícula

- . Quants anys passen aproximadament des de l'inici de la pel·lícula fins a la darrera escena? Com ho sabem en el film?
- . Podries dir quin aspecte del film t'ha cridat més l'atenció com ara: els personatges, els dibuixos, on passa, la música, el vestuari, o altres .....
- . Recordes alguna seqüència o fotograma especialment impactant? Quin? O quins?
- . Per tu, quins són els moments més especials de la pel·lícula?

1. 2. 3.

. Canviar el final de la pel·lícula

AVALUACIÓ

• A tu, que t'ha dit la pel·lícula? Digues la teva opinió sobre el film, justificant la teva avaluació:

- M'ha agradat, perquè.....
- M'ha fet por, perquè.....
- M'ha fet riure, perquè.....
- M'ha sorprès, perquè.....
- M'ha indignat, perquè.....
- M'ha fet somriure, perquè.....
- M'ha emocionat, perquè.....
- M'ha alegrat, perquè.....
- M'ha molestat, perquè.....
- M'ha inquietat, perquè.....
- M'ha distret, perquè.....
- M'ha avorrit, perquè.....
- M'ha sobtat, perquè.....
- M'ha il·lusionat, perquè.....
- M'ha informat, perquè.....

. Què m'ha explicat que jo no sabia ?

PER SABER-NE MÉS

Webs: Hi ha moltes pàgines web, en diverses llengües, que tracten i treballen aquesta pel·lícula. N'hem seleccionat només unes quantes.

General, una mica de tot: La música, els jocs, els decorats, la història, el trailer, etc.

<http://www.azuryasmar.com/main.snx?mL=002>.

Pàgines molt il·lustrades que relacionen la pel·lícula amb la història de l'art:

<http://esperantoapaulpot.blogspot.com/2007/08/azur-y-asmari.html>

<http://esperantoapaulpot.blogspot.com/2007/10/simetra-en-azur-y-asmari-la-simetra-es.html>